

NOVA PRVA

Uredništvo in uprava v Ljubljani,
Gradišče št. 7. — Telefon št. 77.

NARODNO-SOCIJALISTIČNI TEDNIK

Naročnina: 4 Din., za inozemstvo
6 Din. na mesec. Izhaja ob sobotah.

Celje.

Vsakemu Slovencu na Štajerskem se pri spominu na predvojne čase nehoti stiska pest. Eno najhujših nemškutar-skih mest je bilo Celje. Razni Jabor-neggi, Rakuschi, Westeni, Zanggerji z raznimi priveski iz Celja in okolice, ka-kor: Ambroschitschi, Killerji, Dirmayer-ji itd. so hoteli germanizirati ne samo Celje, temveč tudi Laško, Zidani most, Hrastnik, Trbovlje, Sevnico. Koliko na-padov je bilo na nas Slovence insceni-ranih od leta 1890 do 1914! Kako so ti gospodje sramotili naše ljudstvo med vojno, kako nastopali napram našim vo-jakom bivšega 87 polka, nam pač ni po-treba posebej povdarjati.

Kakor zadnji dve leti so tudi letos 1. februarja Nemci priredili v hotelu Union, preje »deutsches Haus« takozva-ni Jaga-ball. Vlada je tudi letos prire-ditev dovolila. Prišlo je nemštvo od Ko-čevja do Maribora. Tudi žena zagriže-nega Wastiana iz Maribora je prišla. Razen tega nekaj uradnikov, ki služijo v Avstriji in niso naši državljani.

Protiakcijo so uvedli po poročilih listov člani »Orjune«. Pokrajinska upra-va je to izvedela in dala zastražiti ne samo dohode k Unionu, temveč tudi ko-lodvor v Celju. Zvečer je prišlo do de-monstracij, strelav itd. V takozvani »Na-rodni kavarni«, ki je »Kossova« last, je bilo pobitih nekaj šip. Škoda znaše baje 100.000 kron.

Razburjenje je osobito v Celju zelo veliko. Dnevno časopisje ostro polemizira med seboj. Najhuje bruha jo žveplo glasila naših mladinskih demokratov. Povdarjajo, da je veselica bila samo radi tega dogovora, ker so se Nemci sporazumeli s takozvanimi radikali-Pa-šičevci za skupen nastop pri skupščin-skih volitvah.

Mi povemo čisto jasno svoje stališče. Po prevratu se je napram Nemcem na Štajerskem s strani demokratske go-spode postopalo z rokavicami. Delale so se razne kupčije, konzorciji, bančne transakcije, podpirali so se nemški obrt-niki; in ravno v naših štajerskih mestih je demokratska gospoda napram našim beguncem nastopala, mi lo rečeno, ne-kvalificirano. Zato se nam sedanje raz-burjenje mladinskih demokratov zdi hi-navsko. Naj se spomnijo samo na dej-stvo, koga vse so vpisali v volilni ime-nik, pred volitvami za ustavotvorno skupščino in koliko teh nemških njho-vih prijateljev je glasovalo za demokrat-sko stranko.

Smo proti vsakemu terorju. Pozdrav-ljamo vsak čisto idealen naroden pokret, ker je ta za naše ljudstvo potreben še za dolgo let. Smo pa mišljenja, da tak pokret mora sloneti na popolnoma dru-gih osnovah. Svoj čas smo imeli klic »Svoji k svojim«. Na tega smo pozabili in po prevratu so v naših mestih in tr-gih na Štajerskem Nemci postali težki milijonarji od žuljev našega ljudstva. Predpogoj pa je, da naši takozvani pri-dobitveni krogi pridejo k pameti. Vprašajte v Celju, Ptuj ali Mariboru naše ljudstvo in povsod dobite odgovor, da je pri nemških trgovcih ceneje in boljše blago. To je ljudski glas; mi pa želimo, da se o tem tudi prepriča. Po našem mišljenju bi bila taka pot za Orjuno ve-liko lepša, dostojnejša in našem narodu koristnejša. Pri pouličnih demonstra-cijah in napadih pa pač povsod trpe v največji meri nedolžni ljudje. Kako je bilo mogoče, da se je našla godba slo-venskih rudarjev, ki je šla igrati Nem-cem? Nismo šovinisti, povdarjamo pa, da našem ljudstvu manjka predvsem narodnega ponosa in da smo danes še večji hlapci, kot smo bili pred vojno in kakor nas je opisal Cankar.

Vlada je dovolila prireditve, koncen-trirala vojaštvo in po demonstracijah je smatral pokrajinski namestnik gospod Hribar za potrebno izdati poseben pro-glas. Prireditve se je udeležilo, kakor

se poroča in govori precejšnje število našega častništva, predvsem vsi Srbi. To dejstvo daje misliti! Ne prikrivamo, da med našim ljudstvom proti srbskim častnikom vlada precejšnje nerazpolo-ženje. Da se s tako netaktnostjo voja-ške oblasti ali pa pokrajinske uprave, ker je častništvo baje dobilo povelje iti na ples, absolutno ne strinjamo, in od-ločno proti temu protestiramo, si naj merodajna gospoda zapiše enkrat za vselej za ušesa. Karakteristično je dej-stvo, da so v istem času, ko je en del častništva plesal in se zabaval z razni-mi nemškimi damami, prileteli kamni v spalnico slovenskega, pred vojno zapo-stavljenega, a vzlic temu odločno za-vednega častnika, ki je slonel ob postelji na smrt bolne žene. *Kamenje so vrgli naši nacionalni ljudje.*

Odločno svetujemo merodajni vladni gospodi, da se spametuje. Zasledovali bomo razvoj pozorno! Naše prepriča-nje je, da morajo take vladne metode že vendar enkrat nehati in da tudi na-ša mladina ne sme v svojem narodnem delu iti na stranska pota. Slovensko in jugoslovansko delovno ljudstvo tega ni zaslužilo in si bo samo znalo najti od-pomoč.

Politične vesti.

VOLITVE.

Dosedaj se je vršil volilni boj v stran-kah samih. Posameznik in gotove skupi-ne v strankah so se teple za mandate. Ta notranji boj so stranke seveda za-krivale kolikor so mogle, da bi volilci ne izvedeli, kako se vpostavljaajo kandi-dati. Kakor vo vo lažo, so ti notranji boji v posameznih političnih strankah že končani, kajti stranke že razglašajo kandidatne liste.

V ponedeljek so imeli klerikalci shod zaupnikov, na katerem so »določili« kandidate, to se pravi, zaupniki so bili samo poklicani, da vsemu prikimajo, kar so gospodje določili že vnaprej.

Nosilec klerikalne liste na Kranjskem in Štajerskem je dr. Anton Korošec. Si-cer kandidirajo klerikalci vse svoje do-sedanje poslance, izpustili so le dr. Go-sarja. Dr. Gosar se je moral gospodom silno zameriti, da ni našel več milosti. Mogoče ga bodo kandidirali v Ljubljani, v upanju, da privleče pod škofovo pa-lico komuniste in takomenovane socijal-ne demokrate Peričeve vrste...

V štajerskem volilnem okraju je de-mokratska stranka že vložila svojo kan-didatno listo. Nosilec liste je petršilek na vseh juhah, g. dr. Kukovec. Kandi-dati so kajpada silno srečno izbrani, sami ljudje, ki so se žrtvovali za sveto demokratsko stranko, ki pa bo legla 18. marca k večnemu počitku — — —

Silno razočarani bodo na dan 18. marca g. minister Zupanič. G. minister za agitacijo se vozijo sedaj po Sloveni-ji, in kamor pridejo, povsod jih sprej-mejo kar najbolj svečano. Kaj se hoče, Slovenci imajo pač ministre radi. In go-spod minister poročajo potem v Beo-grad, da je v Sloveniji vse navdušeno za radikalno stranko. Poročila gospoda ministra Zupaniča, o naravnost velikan-skem navalu Slovencev v radikalno stranko, so beograjsko poročilo tako navdušile, da hoče cela porodica kandi-dirati v Sloveniji. Če bodo g. minister še nadalje poročali v Beograd tako ugodno, bodo prišli še ob zaželjeno kan-didaturo. Beograjski poročili radi Pro-tičevega nastopa ne gre bogve kako dobro. Iz Srbije so jo vrgli, v Bosni in Banatu jih ne marajo, ostane le še Slo-venija in prav nič ni treba zbijati šal, pa bo še stari in izvrstni državnik pre-nesel svoje kosti na kako kandidatno listo v Sloveniji. Za enkrat se ponujajo Slovincem kar trije radikalni ministri. Gospod dr. Ninčič, g. Lazica Marković in g. dr. Zupanič. Človek bi mislil, da je dovolj, če se trije ministri blamirajo,

toda radikalom v Beogradu očitno to še ne zadostuje. Beograjski radikalni listi pišejo dan za dnevno o večjih uspe-hih radikalov v Sloveniji in da Sloven-ci komaj čakajo, da jih počasti še par srbskih ministrov. Soditi po pisavi beo-grajskih radikalnih listov so tam mne-nja, da bo v Sloveniji izvoljenih toliko radikalov, da bo zmanjkalo kandidatov. Na, to bodo gledali gospodje radikalni ministri na dan 18. marca!

Hrvatska.

Stipe Radić ima prvo besedo. Bog in Radić, drugega na Hrvatskem za enkrat nema. Druge hrvatske stranke si ne upajo nastopiti proti Radiću. Celu Hr-vatska zajednica, katera je bila prej z Radićem v Hrvatskem bloku, pa jo je Radić vrgel skozi vrata, izjavlja, da bo podpirala Radića. Soditi po tem, kar so nam povedali znanci, ki žive na Hrvat-skem, bo dobila Radićeva stranka ogromno večino glasov. Sicer pa se vrši na Hrvatskem hud volilni boj. Osobito demokrate, katere podpirajo orjunaši, motijo zborovanja Radićeve stranke in prišlo je že, kakor poročajo listi, do kr-vavih spopadov. Smo pač na Balkanu.

V Vojvodini

dobiva Protić vedno več pristašev. Ker se je v zadnjem času pisalo, da bi se Protić rad sporazumel s Pašičem in je v to svrhu že vse poskusil, Pašić pa da je vsak sporazum odvrnil, so razglasili vojvodinski radikali, da so vse te vesti neresnične in samo varanje naroda od strani Pašića. Protić noče imeti s Pašičem in njegovo koruptno okolico ničesar skupnega. Protić je vendar radi tega iz-stopil iz Pašičeve stranke, da se je zne-bil Pašića in postenjakovičev, ki so okoli njega. Za Protića so tudi Slovaki, ki bodo dobili svojega zastopnika na Pro-tičevi listi. Nemci in Madžari bodo na-stopili samostojno.

V Bosni

je izgledalo, da bo prišlo do skupnega nastopa vsaj hrvatskih strank. To upa-nje je varalo in tudi v Bosni bodo šle vse stranke samostojno v boj.

V Dalmaciji

se čudijo ljudje demokratom, da so si sploh upali postaviti kandidate. Kakor v Sloveniji bodo demokrate tudi v Dal-maciji popolnoma izginili. Pri teh volit-vah kandidira Radić tudi v Dalmaciji. Listi pišejo, da bo dobil enega ali dva mandata.

V Srbiji

uvaja Pašić teror, ki je pač bistvo ko-ruptne balkanske politike. Nekateri srezki načelniki (okrajni glavarji), se-veda Pašičevi radikali, prepovedujejo nasprotnim kandidatom hoditi v njihove srece. Balkan ostane Balkan.

Nemci in radikali. Kakor poročajo listi so se zvezali radikali z Nemci. Nemci bo-do volili pri prihodnjih volitvah »narodno« radikalno stranko.

Spor med pokrajinskim namestnikom Hribarjem in Orjuno. Radi celjskih dogo-dkov je nastal med Orjuno in Ivanom Hri-barjem hud spor. Hribar je namreč hudo obsodil celjske dogodke in zagrozil, da bo nastopil proti demonstrantom, če se bodo še ganili. Orjunci pa so nato Hribarja ob-iskali in mu zagrozili, da bo že videl, kaj pride, če si upa le še eno ziniti.

Nehvaležnost je plačilo sveta. Ta pre-govor čuti sedaj na lastni koži bivši so-cijaldemokratski poslanec dr. Korun. Celi dve leti je zagovarjal nemške pravice v Beogradu. Za zahvalo pa bodo volili Nem-ci sedaj radikale in pustili Koruna s soci-jaldemokratami vred na cedilu.

Sodba o naših komunistih in socijalnih demokratih. Že o priliki zadnjih ljubljanskih občinskih volitev smo poročali v našem glasilu, kako zaničevalno pišejo o naših komunistih in socijalnih demokratih socia-listi in komunisti drugih narodov. Prišli smo tako daleč, da odrekajo socijalisti in komunisti drugih narodov, našim socijal-

nim demokratom in komunistom pravico, imenovati se socijalne demokrate in komu-niste. Sedaj bere našim sodrugom levite tržaški kom. list »Delo«. »Delo« imenuje gg. Fabjančiča, Lemeža, Klemenčiča in Štefanovića »lepo družbo«, ki zapeljuje slo-venski proletarijat. Vežejo se z ljubljanskim škofo in kanoniki, samo da dosežejo osebe-ne koristi. V zadnji »N. Pravdi« smo pove-dali, kako so ti gospodje razbili enotno fronto delovnega ljudstva. Veliko delavcev je danes še zapeljanih, toda prišel bo čas, ko bodo vsi izpregledali; samo, da bi ne bilo prepozno!

Svetovni pregled.

Anglija plača vse svoje dolgove Ameriki.

Pretekli teden se je sklenil med Ang-lijo in Ameriko velevažen sporazum o medvojnem angleškem dolgu napram Ameriki. To je prvi slučaj, da plača ka-ka država svoje vojne dolgove. Amerika je posojala med vojno vsem ententnim državam denar. Za denar, ki ga je Ame-rika posojila, pa je morala garantirati Anglija. Brez angleškega podpisa ni do-bila nobena država posojila. Tako je po-stala Anglija sodeložnica za vse dolgove drugih držav. V Angliji velja v denarnih stvareh poštenost; kar Anglija podpiše, to tudi plača. Radi tega Angliji tudi vsakdo prav rad posodi.

Po vojni se je v obče mislilo, da bo Amerika vsa medvojna posojila, ki jih je prejela Evropa, enostavno črtala. Toda Amerika, ki je bila sprva mogoče res pripravljena izbrisati dolgove, je kaj hitro uvidela, da evropske države nočejo varčevati, da razmečejo z de-narijem, računajoč na Ameriško rado-darnost. Zato si je mislila: ako tako gospodarite, potem zahtevam povra-čilo dolgov. Kakor hitro je zahtevala Amerika posojilo nazaj, se je Anglija takoj oglasila in rekla, da je pripravlje-na plačati svoje dolgove. Ker pa je so-podpisala tudi dolgove drugih držav, Italije, Francije, Jugoslavije itd., je bila pripravljena plačati tudi dolgove teh držav. Začela so se med Anglijo in Ameriko tozadevna pogajanja, ki so bi-la zaključena pretekli teden. Obe drža-vi sta se zjedini na znesek 4.604.128.085 dolarjev. Ta svota znači celokupen vojni dolg Evrope napram Ameriki. Angli-ja bo plačala ta dolg v 62 letih.

S tem pa seveda ni rečeno, da bo Anglija plačala dolgove drugih držav, kar tebi nič meni nič. Nasprotno! Angli-ja bo prav kmalu začela tirjati druge države, da ji povrnejo dolgove, ki jih je ona plačala zanje. Pa ne samo to. Evropske države so dolžne Angliji še enkrat toliko, kolikor bo plačala ona Ameriki. Kajti Anglija je ententnim dr-žavam posojevala med vojno tudi la-sten denar.

Vsekakor bomo v kratkem doživeli, da bo Anglija prav trdo potrkala na vrata evropskih finančnih ministrov ter jim rekla: gospodje, prišel je čas, da plačate! Začelo bo veliko stokanje, to-da evropski politiki, ki že 4 leta nore, bodo prišli potem kmalu k pameti. Utegne se celo zgoditi, da se tedaj spametuje tudi Beograd.

ČEHOSLOVAŠKA.

Zrakoplov med Prago in Londonom. Med čehoslovaško in angleško vlado je bila pred kratkim podpisana pogodba, po kateri se uvede med Londonom, Prago in Budimpešto dnevna zrakoplovna služba. Zrakoplov bo potreboval iz Londona v Prago 8 in pol ure. Ob 6. uri zvečer bodo imeli v Pragi že vse časopise, ki so izšli zjutraj v Londonu. V zrakoplovih bo prostora za 8—10 ljudi, za pošto in prtljago. Iz Londona do Kölna bodo vozili angleški zrakoplovi, iz Kölna v Prago in Budim-pešto pa čehoslovaški. V Kölnu bodo morali potniki presesti.

AVSTRIJA.

Kako izgleda krščanski socializem tam, kjer imajo klerikalci vso moč. V Avstriji vladajo sedaj klerikalci, na Gornje Avstrijskem pa še posebej. Brez dvoma bi mogli takoj uveljaviti tako slavljene krščanski socializem, če bi hoteli, pa nočejo. Na Gornje Avstrijskem vam živi svet mož, pater Wisinto, pošten duhovnik, velik prijatelj delavstva. Pater Wisinto je zbiral milodare za revne otroke. Škof pa mu je prepovedal zbirati za revne otroke, temveč mu je ukazal, da mora zbirati milodare za nove zvonove. Ker pa je pater Wisinto rekel, da je bolj potrebno zbirati za revne otroke, kakor za nove zvonove, ga je škof odstranil in zaprl v samostan. Neumne ljudi pa bodo krščanski socialci še nadalje farbali, da hočejo pomagati delovnemu ljudstvu.

Ludendorff — v Celovcu. Iz svetovne vojne znani nemški general Ludendorff je prišel v soboto v Celovec. Kljub temu, da njegov prihod ni bil naznanjen, so delavci izvedeli, da pride. Nemški nacionalci so ga seveda svečano pozdravili, toda, komaj je stopil na ulico, ga je obklopile nekaj sto delavcev. Začeli so klicati: »Ubijalec! Krvni pes! Uničevalec dežele! Grobokop Nemčije!« Nekaj nemških nacionalcev je razobesilo Ludendorffu na čast zastave, na zahtevo delavcev pa so jih morali takoj odstraniti.

OGRSKA.

Ogrska vlada skriva orožje. Ententna komisija v Budimpešti je izvedela, da ima ogrska vlada skritega večjo množino orožja. Komisija je uvedla preiskavo in v resnici našla na označenem kraju 3000 pušk. Ogrski je po mirovni pogodbi prepovedano imeti vojaštvo in orožje. Kakor se vidi, se Ogrska v tem oziru mirovne pogodbe ne drži, temveč si nabavlja po tihoma orožje, ki ga potem skriva. Ogri hočejo na vsah način novo vojno.

Pegasti legar v Budimpešti. Budimpeštansko prebivalstvo je silno razburjeno, ker se je začel širiti po mestu pegasti legar s strahovito nalezljivo. Grajele so se tudi policijски zapor. Razburjenje prebivalstva je tem večje, ker je bilo iz policijskih zaporov v zadnjih dneh izpuščenih 150 kaznjencev. Ti bodo raznesli bolezen po celnem mestu. Do sedaj je umrlo že večje število ljudi.

FRANCIJA.

Nauk o živalstvu v politiki: Francoski časopis »Cri de Paris« piše: Bivši angleški ministrski predsednik Lloyd George razpolaga sedaj z obilico prostega časa. Ko je večših dobro razpoložen, rad pove kaj iz svojih doživljajev, osobito rad govori o francoskih državnikih. Za Clemenceaua pa je naravnost navdušen: »Pravijo, da je tiger. Jaz sodim drugače. Jaz sem ga imel vedno za leva.« O Briandu trdi Lloyd George: »To je zviti človek, pravi lisjak.« O Poincaréju pa je njegova sodba, kakor poroča »Cri de Paris«, čisto kratka: »To je vol«.

Neurje in povodnji.

Med tem, ko imamo pri nas naravnost krasne zimske dneve, je nastopil v severnejših deželah pretekli teden naenkrat vremenski prevrat. V Avstriji, v Čehoslovaški in delu Nemčije je nastopilo nenavadno toplo vreme. Toploter kaže 10 stopinj toplote. Posledice tega se kažejo v silnih povodnjih. Sneg kopni hitro, reke in potoki naraščajo in preplavljajo cele doline. V Avstriji je narasla Dunava tako, da so v bližini reke nahajajoče se naselbine v nevarnosti. V Lincu so morali izprazniti vsa stanovanja ob Donavi. Na Češkem je izstopila, kakor poročajo ondodni listi, Laba in svoje struge in preplavila cele vasi in mesta. Na več krajih je ustavljen železniški promet, ker je voda pokvarila progo ali pa mostove. V gorskih krajih pa dero plazovi in ogrožajo človeške naselbine.

Toplo vreme je prineslo seboj tudi hude viharje, ki so napravili po raznih krajih silno veliko škodo.

Poročila z dežele.

Kočevje. Dne 4. februarja se je vršil v gostilni tovariša Beljana občni zbor tukajšnje krajevne organizacije NSS. Izvoljen je bil enoglasno sledeči novi odbor: Krvin Franc, predsednik, Ličan

Alojz, podpredsednik in začasni tajnik Sotlar Martin, podpredsednik za rudnik, Miklavčič Peter, blagajnik; odborniki: Medved Viktor, Vatovec Anton, Drobnič Leopold, Grželj Ivan, Klemenčič Miha in Rovnan Anton; pregledovalca računov: Vujčič Anton in Fresl Alojz. — Na občnem zboru se je nabralo 203 K za ponesrečenega tovariša Ivana Permeta, kateri zapušča ženo in tri nepreskrbljene otroke. Denar je odposlal tov. Krvin, ženi ponesrečenca na Grosuplje.

Dravograd. Shod in občni zbor NSS. V nedeljo 4. februarja dopoldne je priredila kraj. org. NSS v Dravogradu lepo uspeši shod, ki se je vršil v gostilni Domajmko pod predsedstvom tovariša Mlača. Kot govornik je nastopil koroški rojak tov. poslanec Brandner. V svojem govoru je naglašal velik pomen predstojećih državnozborskih volitev in prizadevanje NSS za ustvaritev enotnega socialističnega bloka, ki so ga onemogočili nekateri voditelji marksističnih strank, katerim je več za njihove osebne koristi, nego za koristi delovnega ljudstva. Zato jih pošteno mišleče delovno ljudstvo tudi obsoja, **zapuati pa jim že zaradi Kristanove politike ne more.** V nadaljnjih izvajanjih je tovariš Brandner obsodil našo pogubonosno vladno centralistično politiko, ki nas je privedla skoro že na rob prepada. Radi nje trpi vse delovno ljudstvo, posebno pa naši državni uslužbenci, kateri ne morejo več izhajati. Govornik konča, da bo njegovo prizadevanje šlo vedno za tem, da se zadovolji potrebam trpečega naroda, ker le zadovoljen in srečen narod pomeni obenem tudi boljšo bodočnost države. Zlasti pa je treba posvečati vso skrb narodu ob meji, da postanemo privlačna sila za naše neosvojene brate. Izvajanjem tov. govornika so poslušalci sledili z velikim zanimanjem ter obljubili, da hočejo iti odločno v volilni boj za zmago narodno-socialistične stranke. — Po dovršenem shodu se je vršil občni zbor strankine krajevne organizacije za Dravograd. Po poročilih tov. tajnika Jošta je bil enoglasno izvoljen sledeči odbor: Predsednik Ivan Mlač, progovni paznik, podpredsednik Pirtoušek Jakob, pekar; blagajnik Dakskobler Ivo, mizar; tajnik Jošt Evstahij, žel. uradnik; odborniki: Gomišček Izidor, cestni mojster; Fuger Franc, financ. nadpaznik; Manfreda Ivan, progovnik; namestniki: Pintar Miha, progovni mojster, Grilec Valentin, delavec. Po izvolitvi odbora je bil sprejet sklep, da kraj. organizacija radi ugodnejših prometnih zveze odstopi od celjske in pristopi k mariborski okrožni organizaciji. Za tiskovni sklad je bilo nabranih 92,50 dinarjev.

Ptuj. — Javni nameščenci in železničarji so sklicali za soboto 27. jan. zvečer protestno zborovanje, ki se ni moglo preložiti po pozivu O. Z. Shod se je ob določeni uri začel in vršil z dnevnim redom: Naš gmotni položaj in naše zahteve. — Razložile so se na kratko obče znane zahteve in posamezni govorniki so slikali naš bedni položaj. Poudarjalo se je, da s samimi resolucijami nič ne dosežemo; najboljši dokaz temu je to, da zahtevamo svoje zboljšanje že mesece in mesece, ne da bi ga dosegli, ker se na same besede vlada ne ozira. Ako hočemo kaj doseči, se moramo duševni in manualni delavci strniti, ker edino v dobri organizaciji in v solidarnem nastopu je pričakovati uspeha. Navajali so statistični primeri naše bede in pomanjkanja, v ostrih besedah se je žigosalo vladno omalovaževanje in zavlačevanje opravičenih zahtev državnih nameščencev in železničarjev, ki mora dovesti do skrajnih posledic. Z ostrimi besedami se je tudi kritiziralo delovanje in postopanje O. Z. v Ljubljani in v Beogradu in kazalo na posledice, ki morajo nastopiti, ako Beograd noče razumeti in podpirati opravičenih zahtev nas prečkanov, ker je za nameščence v Srbiji in Črni gori v gmotnem oziru za 100 odstotkov bolj poskrbljeno. — V polnem številu zbrani nameščenci in železničarji so bili edini, da je treba združiti in napeti vse moči, in iti solidarno do skrajnega, ako se v kratkem ne ugodimo našim opravičenim zahtevam.

Zhirajte za tiskovni sklad!

Za naše viničarje.

Zima in viničarji. Vsako bitje mora biti v zimskem času zavarovano proti mrazu. Pticom in drugim živalim preskrbi narava za gostejše perje oziroma dlako, ljudje pa, ki ne uživajo te dobrote, se morajo zato pobrigati sami. Lahko je bogatinom, poseže ti v mošnjo, pa mu že greje hrbet gorki kožuh. Drugače se godi delavcem zlasti še viničarjem, ki si niti toliko ne zaslužijo, da bi si utešili glad, li, da bi si nabavili zimsko obleko. — Viničarji so ona kategorija poljedelskega delavstva, ki so najeti predvsem zato, da obdelujejo vinograde, vendar pa so dolžni opravljati svojim gospodarjem tudi druga dela, ki jih na kmetih nikoli ne zmanjka. Njihova dnina znaša n. pr. v ljutomerskem okraju 30—40 K s hrano, v Halozah 10—20 K, v Slovenskih gorah pa se najdejo še dandanes plače kakor pred vojno 40 vin. ali 10 para do največ 4 do 6 K s hrano ali pa 10 do 15 K pri deri. Izjeme so jako redke. Da si pri takih razmerah ni mogoče prav nič kupiti za zimo, je povsem jasno. Zato pa tudi vidimo ubogega sužnja človeške neusmiljenosti v raztrgani letni obleki dregetati pri delu, voziti drva in gnoj. Gorje mu pa, če ne pride na tlako, takoj ima 14dnevno odpoved na hrbtno. Dan na dan se mi hodijo pritoževati uboge žene. Tej je zbolel mož na pljučnici, oni na revmatizmu itd.; pri tem pa nimajo siromaki niti beliča za zdravila ali kosček mesa za juho. Pogosto se dogaja, da se izrazi gospodar; nič mu ne manjka, delo mu smrdi; če ga ne bo kmalu na delo, ga pridem vreč iz postelje. — Isto žalostno sliko imaš, dragi bralec, če pogledaš šolarje iz viničarskih družin. Eni so razcapani v letni obleki, drugi nosijo suknje staršev, seveda tudi razcapane, ker so jim pošle že vse krpe. In tako gre viničarski stan čim dalje tim globeje v propast. Kdo pa je temu kriv? Temu je kriva naša trdovratna vlada in pa vse one politične stranke, ki zastopajo interese posestnikov. In te so pri nas demokratska, slovenska ljudska in pa samostojna, ker so se upirale tedaj, da bi se uklenil novi viničarski red. Upirale pa so se tudi temu, da bi bil viničar in poljedelski delavec zavarovan zoper bolezen, starost in smrt ter nezgode, kakor je zavarovan industrijski delavec. — Viničarji in poljedelski delavci! Vidite, to so vaši prijatelji! Sedaj vam bodo vse obljubili, ko pa bo treba predlagati in glasovati za zgoraj omenjene zakone, tedaj vam bodo kazali v žepih — fige. Z ozirom na to, vas opozarjamo, da pojdite od hiše do hiše ter povejte vsem svojim stanovskim tovarišem, da pokažejo tudi oni na dan volitve 18. marca t. l. v njihove volilne škrinje figo ter da volijo tisto listo, ki vam jo bo nasvetovala vaša stanovska organizacija. — Za načelstvo S. O. V.: Konrad Zmuderl.

Neverjetna surovost. — Sporoča se nam, da je g. I. Majer, pos. v Zg. Sv. Kungoti plačeval svojemu viničarju Ig. Marklu samo 3 K dnine pri deri, vsled česar je bil viničar primoran službo odpovedati. Kakor po navadi seveda od tedaj ni imel več miru pred g. upraviteljem Ant. Temerlom, kateri je hotel viničarja z brutalnim nastopanjem prisiliti, da ostane, ter dela za 3 K še naprej. Viničar, ki je imel že boljše viničarijo, je vstrajal pri odpovedi. Temerl pa je šel s svojo surovostjo še dalje. Tako je pred kratkim prišel pozno v noč nad viničarja v hišo, kričal kot obseden ter grozil družini, da bo vse zaporedoma pobil. Otroci, ki so že spali, so v samih srajcah zbežali na plano, kar je imelo za posledico, da je 9 letna hčerka obvela na pljučnici. Toda to še ni bilo dovolj. Dne 31. jan., ko sta odšla viničar in njegova žena radi Temerlove surovosti na sodnijo tožiti, je isti šel nad njune otroke ter začel iz hiše metati po hištvu. Otroci so se pred njim razbežali in tudi 9 letna hčerka, ki je ležala na pljučnici bolna, je bila vržena na prosto, ter je morala 3 ure hoda v Šent Peter, kjer leži sedaj pri pos. Škumleru.

O celi zadevi bomo še izpregovorili pred sodiščem. K temu omenimo le še, da sta pos. kakor tudi njegov upravitelj Temerl pristaša Samostojne kmečke stranke. Kakor kaže, hočejo tudi samostojnejši posnemati admontske menihe in jih celo še prekositi. — Načelstvo SOV.

Strokovni vestnik.

Iz seje osr. vodstva NSZ. Sklenilo se je dati nekemu bolnemu tovarišu 800 kron izredne podpore. Sklenilo se je vložiti na kompetentna mesta protest proti ukinitvi obrtno-nadaljevalnih šol, nadalje, da bodo člani osrednjega vodstva in strokovni tajnik pogostje posečali izvenljudbanske podružnice, ter naposled, da se mora intervenirati pri tvrdki Samassa, ker neki mojster pretepa učence.

Podružnice NSZ, ki še niso imele svojih občnih zborov naj jih skličejo čimprej in javijo to tajništvu. Želeti je, da bi bili končani podružnični občni zbori do konca tega meseca.

Himen. V Litiji se je poročil naš tovariš Mejda. Obilo sreče želimo njemu in njegovi cenjeni družici.

»Unija« in njen program. Samostojna »strokovna delavska« Unija je izdala svoj 20 točk obsegajoč program. V svojem glasilu poziva vse člane, da podpirajo pri predstojećih volitvah le one stranke, ki se izrečejo za ta »njen« program. Mi o programu ne bomo razpravljali, ker bi bilo to brezplodno. Rečemo pa lahko to, da smo prepričani že vnaprej, da se bo za ta unijski program izrekla samo ona stranka, katera je ta program naročila in ga diktirala in v katere tajništvo je bil sestavljen. Za program se bo izrekla Demokratska stranka in potem morajo seveda delavci sigurno pričakovati na pomoč poslancev te stranke, pa če se tudi vsi zavežejo s častno besedo! Protestirati moramo, da se v politične namene snujejo kake »delavske strokovne« organizacije, ki delavstvu le škodujejo. »Unija« priporočamo, da čimprej izgine s svojim programom vred.

Odsek stavbinskih delavcev je na zadnjih sejah razmotril o položaju stavbinskih delavcev in sklenil, da se v nedeljo 11. t. m. vrši zaupniški sestanek, na katerem se bo razpravljalo tudi o novih zahtevah, ki jih bodo predložili stavbinski delavci podjetnikom za predstoječo sezono. Za nekega bolnega tovariša je bilo med člani nabranih 922 kron, za kar se odbor vsem darovalcem zahvaljuje. Odbor je podvel korake, da stopi v stik z vsemi odseki stavbinskih delavcev NSZ, ki nastopijo notem enotno za skupne interese.

Delavstvo v Avstriji je v zadnjem času priredilo velike demonstracije radi obupnih razmer, ki vladajo med njim. Pri nas tudi ni nič boljše, če ne celo morda slabše. Tarnamo in tarnamo, a vzdignili se še nismo. Smo pač pri nas »pohlevne« duše, ki nosimo svoj križ mirno. Upamo pa, da pride kmalu čas, ko bo delavstvo vrglo ta križ raz rame. Morda bo potem kaj bolje. Upajmo.

Litija. V nedeljo 3. t. m. smo imeli shod NSZ, ki je bil nadvse dobro obiskan. Shodu je predsedoval tov. Luka Bizjak. Kot glavni govornik je nastopil tov. Fran Rupnik iz Ljubljane, ki je poročal o splošnem položaju delavstva, o organizaciji, o enotnem strokovnem soc. bloku itd. Govoril je tudi zagorski podžupan Leopold Juh, na kar je predsednik lepo uspeši shod zaključil. — Popoldne istega dne se je vršila lepa pustna veselica v vseh prostorih gostilne Oblak. Sodelovala je godba ZJZ iz Ljubljane.

Zagorje. V nedeljo 4. t. m. se je vršil tu občni zbor podružnice NSZ. Občnemu zboru, ki je bil nadvse dobro obiskan, je predsedoval tov. Lovro Trebušak. Po poročilih odborovih funkcionarjev je bilo razvideti, da podružnica NSZ v Zagorju prav dobro uspeva. Strokovni tajnik iz Ljubljane je poročal obširneje o splošnem delavskem položaju in podal smernice za novo delo. Občnemu zboru je prisostvoval tudi predsednik odseka stavbinskih delavcev tov. Franc Gorenc iz Ljubljane, ki je pozival zborovalce, da pripeljejo v kolo tudi vse neorganizirane stavbinske delavce. Pri volitvah je bil soglasno izvoljen za predsednika tov. Lovro Trebušak; za podpredsednika tov. Aleksander Svetec, ml.; odborniki: Fran Malovrh, Ivan Obreza, Fran Grm, Ivan Kerin, Jože Klenovšek, Andrej Sekš, Tone Drnovšek, Fran Umek in Jakob Košena; pregledovalca računov tov. Celestin Jože in Rus Jože. Novizvoljeni predsednik je pozval novi odbor in vse člane naj s podvojeno silo delujejo v prid NSZ in s tem za celokupno delavstvo, nakar je zaključil sijajno uspeši občni zbor.

Blejska Dobrava. Preteklo nedeljo se je vršil pri nas članski sestanek NSZ, na katerem je poročal načelnik R. Juvan iz Ljubljane o delavskem položaju in o programu NSZ. Po poročilu je sledila debata, v katero je poseglo več delavcev.

„BERSON“

gumijevi

podplati in podpetniki

prihranijo Vaši obutvi
nad polovico popravil.

100

Glavna zaloga
DRAGOŽIN ROGLIČ

Maribor, Koroška c. 19, Telef. 157

Izdovalnica **KARO-čevljev.**

Montaža brezplačna.

Tedenske novice.

POZOR KRAJEVNE ORGANIZACIJE!

Opozorjamo vse krajevne organizacije, da nam morajo takoj doposlati imena volilnih odborov in predvsem varuhov škrinjic. Čas hiti in še nimamo vsega skupaj. Ne odlašajte, da ne bo prepozno!

Vsem tovarišem volilcem!

Z vsakim dnem smo bližje volitvam. Zato je nujno potrebno, da gredo vsi naši tovariši-volilci na delo. Agitirajte vsepo vsod za našo pravično stvar. Pridobivajte stranki novih članov in volilcev. Vsak stori svojo dolžnost, potem lahko mirno pričakujemo dne volitev. Če bomo nastopili vsi kot en mož, bo zmaga sigurna in častna. Na delo torej, na delo za boljšo bodočnost!

Našim cenjenim naročnikom, kateri za letošne niso obnovili naročnine, bomo žalibog morali koncem tega meseca list ustaviti, če ga dotlej ne plačajo. Istotako opozorjamo vse naročnike, da stane list po 4 Din na mesec, ker ga izdajamo na 6 straneh. Zato prosimo, da cenjeni naročniki tudi upoštevajo in razliko čimprej doplačajo.

Volitve v Pokojninski zavod v Ljubljani. Pri volitvah v Pokojninski zavod v Ljubljani je zmagala lista »Združenih službodajalcev« in lista »Združenih zasebnih nameščencev« v veliko večino nad listo, ki so jo postavili mladini in z njimi združeni eksponenti »Slavenske banke«. Lista »Združenih službodajalcev« v I. in V. kategoriji je dobila 2005, mladinska lista pa le 530 glasov. Združeni službodajalci imajo v teh dveh kategorijah izvoljenih 9, mladini 2 delegata. Za II., III. in IV. kategorijo je bila vložena skupna lista 17 delegatov. Od teh jih imajo mladini le par. **Nameščenci** vseh petih kategorij (denarni zavodi, trgovina in špedicija, rudarstvo in kovinarstvo, ostala industrija in obrt, vsi drugi poklici) so imeli dve kandidatni listi: nepolitična lista »Združenih zasebnih nameščencev«, ki je dobila v vseh petih kategorijah 4257 glasov, in mladinska laži »Strokovna in nadstrankarska lista«, za katero je bilo kljub najhujšemu priganjanju oddanih le 1931 glasov. Združeni zasebni nameščenci dobijo v Pokojninskem zavodu 19 delegatov mladinska strokovna lista pa 9 delegatov. — **Meue, tekel, fares** — zasleduje povsod naše mladine. Mladinsko glasilo »Jutro« od 6. t. m. naziva polom lastne liste »prav lep uspeh«. Takih »uspehov« bodo naši mladini doživeli še prav mnogo v bližnji bodočnosti. Kar so vsejali s svojo brezglavo, centralistično vsesrbsko politiko, to sedaj žanjejo. Za poraze rabijo po »jutrovske« žargonu besedo »uspeh«.

»Jutro« državnozbornski kandidat drž. nameščencev in invalidov profesor Fran Mravljak iz Celja se je po poročilu glasila naših mladinov (»Jutro« od 6. t. m.) udeležil invalidskega plesa v Mariboru. V isti številki pa čitamo tudi kandidatno listo mladinov za mariborsko volilno okrožje, v kateri pa kandidat javnih nameščencev in invalidov ne fungira kot kandidat, ampak samo kot namestnik. Pa ne, da bi bil ta kandidat samo limanica, na katero bi radi vjele nekaj kalinov, kateri še niso spregledali spletkarskih nakan jutrovske mladine, ki so imeli vso moč v rokah, pa kljub Kumanudijevemu ministromanju niso imeli za uboge javne nameščence drugega kot polne bisage praznih — obljub brez »finančne močnatosti«!

Neresen boj za naš obstoj so zadnji teden pokazale prav vse organizacije javnih nameščencev. Napovedale so protestne shode po celi kraljevini in ne vem, kaj še. Ko pa se jim je gospod finančni minister nasmehnil in »objubil regulacijo« prejemkov, se je kar vsem organizacijam hvaležnosti razlezo srce. Do skrajnosti ginje ne so v zahvalo za »objubljeno regulacijo« odpovedale vse protestne shode, ker so »trdno prepričane« — da sada ima para. — Le tako naprej, kar čakajmo! — Takih in enakih dopisov nam dohaja na kupe. Iz vseh

je razvidno, da ne postopajo zastopniki organizacij tako, kot žele člani, temveč se ravna po navodilih neke klike, ki očividno dela v škodo vsem državnim nameščencem. Tu se zopet pokaže isti pojav, kakor ga je izkusila pred kratkim NSS pri pogajanjih za ustanovitev skupnega delavskega bloka, da namreč odločajo o usodi članov področni.

»Naše narodno - državne zahteve«. Tovariši uredniki! Res, danes nisem sposoben napisati par poštenih vrstic. Po glavni mi roje le besede, ki so baje v zvezi z našimi narodno - državnimi zahtevami: fluktuacija, fruktifikacija, fuzija, nivelacija, realna reverzija, bančni concern, nostrifikacija itd. — Veleoslavna »Unija« je izdala proglas o naših zahtevah in ga namenila širokim delavskim masam. Menda se bodo naši delavci enkrat do dobra nasitili, če bodo »žrti« take »umotvore« unijskih voditeljev. O »Uniji« govoriti se ne izplača. Ugotavljam samo nekaj. Ona izdaja »strogo« strokovni in nadstrankarski list, ki pa nosi na prvi strani bleščeč poziv: »Državljeni — volilci!« Kaj imajo volilci opraviti v strokovnih glasilih, je veliko vprašanje. Mi ga ne bomo reševali, pošteti delavci pa tudi ne, ker se takim »Unijam« umikajo kot strupeni kači. Pa brez zamere, gospod urednik, če sem postavil kako besedo narobe, ker mi kar mrgoli po glavi raznih furij, pardon! fuzij sem hotel reči, ne, tudi fuzij ne, ampak — konfuzij.

Mesija. Na Svečnico je koncentrador naprednih sil, dr. Kukevec, moral zelo zgodaj vstati, da je že ob 8. uri zjutraj z vlakom prišel v Slovenjgradec. Ubral jo je na županstvo in od tu na dom župana, našega tovariša Marčiča. Po precej karakterističnem pozdravu je gospod doktor ponudil tovaršču Marčiču v imenu »Obrtno-kmetijske zveze« kandidaturu za okraj Slovenjgradec. Seveda je dobil primeren odgovor in jo potem odkuril ob 10. uri z vlakom zopet nazaj. Škoda poti na praznik, ki smo ga mi Slovenci praznovali. Ako bi bil gospod doktor šel, kot se to spodobi za katoličana, zjutraj k maši, bi gotovo ne bil zatajil jugoslovanske demokratske stranke, ker smo uverjeni, da bi ga bil sv. Duh razsvetlil. Tako pa je na praznik zatajil svojo stranko in prišel reševati svojo reputacijo in seveda tudi državotvorno demokratsko stranko popolnoma na brezverski, čifutski način. Narodni socijalist je dal temu gospodu za službeni odgovor. Gospodu Kukevcu priporočamo malo manj megalomanije in želimo, da bi se otreseel sličnih advokatskih knifov in manir.

Uslužbeni ljubljanske cestne elektr. želez. so stopili kompaktno v stavko, ker nemško dunajsko vodstvo in njihovi ljubljanski eksponenti ne ugodijo njihovim upravičenim zahtevam. Občinstvo je na strani uslužbencev.

Prepovedani so živinski sejmi v mestu Mariboru do nadaljnjega v smislu odloka pokrajinske uprave za Slovenijo, oddelek za kmetijstvo v Ljubljani, z dne 22. I. 1923 št. 268 vet.

Zahvala. Na strankinem izrednem zboru na ljubljanskem magistratu, dne 28. januarja se je nabralo za družino na Grosupljem smrtno ponesrečenega sklad. paznika Ivana Permeta 355.25 D. Ta znesek mi je bil izročen od gospoda post. odpravnika R. Pompeja še isti dan zvečer. Najtopleje se tem potom zahvaljujem vsem cenjenim darovalcem, pristašem stranke, katere član je bil tudi moj pokojni mož. — Grosuplje, dne 31. januarja 1923, Rozalija Perme.

Opozorjamo na današnji oglas tvrdke Viktor Šober v Ljubljani, Sv. Jakoba trg št. 4.

Podporno društvo železniških uslužbencev v Ljubljani sklicuje v nedeljo, dne 18. februarja t. l. ob 8. uri zjutraj v prostorih društva »Slavec« v Narodnem domu v Ljubljani občni zbor z običajnim dnevnim redom.

Čevlji domačih tovarn Peter Kozina & Ko. z znamko »Peko« so najboljši. Zahtevajte jih povsod. Glavna zaloga na drobno in debelo: Ljubljana, Breg št. 20 in Aleksandrova cesta št. 1.

Novi stanovanjski pravilnik je izšel kot knjižica pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani ter velja po pošti 6.60 D. Koncem tedna izide istotam tudi novi stanovanjski zakon.

Snežni zameti v Bosni. Letošnja zima, ki je pri nas v Sloveniji dokaj mila, je zahlevala že polno človeških življenj. Tako je zalotil snežni metež na poti proti domu kmetico Dukić in njenega 10 letnega sina. Ker jih ni bilo domov so ju šli domači iskat, toda niso ju mogli najti. Šele, ko je

začel pred kratkim kopneti sneg, so zagledali kmetje, ki so šli v Petrovar, poleg ceste glavo vrhu snega. Odkopali so sneg ter našli Dukićovo sede s sinčkom, ki ga je hotela obvarovati pred snegom, v naročju. Pokopali so ju v skupnem grobu.

Zakaj se ljudje streljajo? Nenavaden povod za samomor je imel poljski dninar Vlaho Vujačić iz Grahovega v Hercegovini, ki je te dni napravil konec svojemu življenju, ker so ga neprestano boleli zobje.

Vulkan je izbruhnil pri vasi Francenigo v severni Italiji. Po podzemskem bobnenju se je odprla zemlja, iz razpoke je bušil ogenj ter se razlila lava. Razpoka je široka 3 m.

Papirnat volilni boj. — Ker so se ob priliki zadnjih občinskih volitev pri ašifiranju volilnih reklamnih lepakov dogajale velike nerednosti, opozarja policijska direkcija z ozirom na bližnje volitve v Narodno skupščino na določila § 23 tisk. zakona, glasom katerega se smejo plakati in različni drugi letaki nalepiti samo na mestih, ki so oblastno nalašč za to določena. — Nedopustno pa je vsako lepljenje na javnih in privatnih prostorih, kakor tudi mazanje zidov z različnimi napisi. Proti kršiteljem teh predpisov bi uvedla policijska direkcija v posameznih konkretnih slučajih sodno - kazensko postopanje v zmislu § 23 tisk. zakona odnosno § 468 kazenskega zakona. — Policijski direktor. — Pri zadnjih ljubljanskih občinskih volitvah se je jasno pokazalo, da te vrste, deloma tudi prav grda agitacija, prav nič ne izda, čeprav stane ogromne svote. Edino uspešna je agitacija od moža do moža. Te se poslužuje somišljeniki!

Ženska vol. pravica v evropskih državah.

Pred približno tremi leti je francoska poslanska zbornica zavrnila predlog ustavne komisije, katere se je izrekla proti pripoznanju političnih pravic ženskemu spolu: S 344 proti 97 glasovi je francoska zbornica tedaj odločila, da se imajo vsi zakoni in določila, ki se tičejo volilne pravice in možnosti izvolitve, nanašati na vse francoske državljane brez ozira na spol. Vendar pa nihče v Franciji ne veruje, da se v dohodnem času uvede ženska volilna pravica in to kljub temu, da vlada v parlamentu ugodno razpoloženje za priznanje političnih pravic ženskemu spolu.

»Excelsior« posevča temu problemu, ki je v Franciji še vedno nerešen, zanimiv članek. Po izvajanjih navedenega lista ni v francoski ustavi nobenega člena, po katerem bi se francoskim ženskam ne mogla pripoznati glasovalna in volilna pravica. Boj za politične pravice žensk se je v francoski zbornici pričel že l. 1906 o priliki, ko je zahteval poslanec Ferdinand Buisson možnost izvolitve žensk za občinske okrožje in generalne svetnice. Od tedaj je ta ideja doživela že nebroj izprememb vendar pa ni izginila iz dnevnega reda v zbornici in njenih kompetentnih komisijah. Može kot Briand, Viviani, prejšnji policijski prefekt in sedanjí poslanec Andreux, minister Strauss, bivši minister zunanjih zadev Cruppi in še mnogo odličnih osebnosti je že javno, bodisi potom govorov v zbornici, bodisi v senatu, bodisi potom časopisja nastopilo za žensko volilno pravico, ne da bi se jim posrečilo to zadevo spraviti v pravi tir.

V nadaljevanju svojega članka o boju za politične pravice Francozinje prinaša gori navedeni pariški list pregled držav, v katerih se je ženskam pripoznala volilna pravica. V Angliji je spodnja zbornica pripoznala enakopravnost obeh spolov glede volilne pravice. Vendar je ženska volilna pravica nekoliko omejena. Na Švedskem so imele ženske volilno pravico prvokrat pri volitvah v jeseni l. 1921 ter je bilo izvoljenih pet žensk za poslanke. Na Norveškem imajo ženske vse pravice. Tam so imele ženske (l. 1916) že celo svojo zastopnico v ministrskem svetu. Na Danskem je v parlamentu 5 žensk kot poslank. Na Irskem so v občinskih zastopih zastopane ženske z eno četrtino izvoljenih občinskih odbornikov. V Rusiji je enakopravnost obeh spolov popolna. Na Finskem so bili l. 1907 prvokrat izvoljeni poslanci iz vrst žensk in sicer 19 po številu. Na Krimu je dala tatarska vlada ženskam vse pravice, istotako na Estonskem, v Litvi in Letiji. Ukrajina ima 10 poslancev — žensk, nemški državni zbor približno 30. V Avstriji so ženske zastopane v narodnem svetu, deželnih zbora in v občinskih svetih, Madžarska ima eno poslanko, Češkoslovaška 13 poslank in 3 ženske senatorje, Poljska 8, Holandska 2, Luksenburška 1. V Belgiji morejo biti ženske izvoljene občinski predstojniki (županom) in seveda v občinske odbore

sploh. Aktivna in pasivna volilna pravica jim je v Belgiji zajamčena samo pri občinskih volitvah. Tudi v Rumuniji je ženskam priznan senat volilno pravico samo za občinske volitve. V Švici ženske doslej še nimajo volilne pravice. Volilna pravica bi se jim mogla priznati samo potom referendum (ljudskega glasovanja), česar pa doslej še ni bilo mogoče doseči. Na Portugalskem je hotel senat zajamčiti ženskam omejeno volilno pravico, vendar poslanska zbornica senatovega predloga ni odobrila. V Italiji je hotela poslanska zbornica l. 1920 dati ženskam volilno pravico. Uzakonjenje tozadevnega predloga se pa doslej še ni izvršilo, ker senat še ni razpravljal o njem. V Španiji, Grčiji, Bolgariji in seveda tudi v naši Jugoslaviji ženske ne morejo niti voliti niti voljene biti (nimajo torej niti aktivne niti pasivne volilne pravice.)

Iz predstojčega pregleda je razvidno, da problem ženske volilne pravice še ni rešen v vseh južnih evropskih državah, dočim že uživajo ženske v srednji in severni Evropi volilno pravico.

Naša mladina.

Mladinska organizacija »Mladost« priredi predpustno zabavo, ki se vrši v nedeljo, dne 11. t. m. v restavracijskih prostorih g. Ivanca, Konjuška ul. 12. (Trnovo.) Spored: Godba tamburaškega zbora »Mladost«, komični nastopi, kupleti, šaljiva pošta ter konkurenca mask. Po sporedu prosti zabava in ples. Začetek točno ob 7. uri. Vstopnina Din 4.—. K obilni udeležbi vjudno vabi odbor.

Izobraževalno društvo »Bratstvo« v Celju je priredilo v nedeljo, dne 4. februarja v vseh zgornjih prostorih Narodnega doma predpustni zabavni večer, ki je bil jako dobro obiskan ter se je opazalo, da so se prireditve »Bratstva« zelo priljubile celjskemu občinstvu. Na sporedu so bile koncertne točke tamburaškega zbora »Danice«, ki so žele vsesplošno odobravanje. Nato so uprizorili člani »Bratstva« originalno burko »Mutasti muzikant«, ki je vzbudila pri občinstvu salve smeha. Ako se pomisli, da so nastopile večinoma mlade začetne moči, se more mirno reči, da so igralci svoje vloge častno rešili. Ob pol 10. uri zvečer je otvoril br. Dobovišek s sestro Žabkarjevo ples, katerega je navzoča mladina že težko pričakovala. Pri posameznih šotorih pa so se zbirali »starejši« in se zabavali prav po domače. Cela zabava je prav lepo dostojno potekla in si želimo še več takih prireditev.

Odlični gost. V torek je posetil srbohrvatski učni tečaj šolskega odseka »Bratstva« v Ljubljani g. Jovanović, šef kabineta ministrstva prosvete v Beogradu. V imenu »Bratstva« je pozdravil odličnega gosta predsednik brat Kozinc. G. Jovanović se je o tečaju samem, o obisku in sistemu poduka v vseh treh oddelkih zelo pohvalno izrazil ter objubil »Bratstvu« za njegovo kulturno delo med delavsko mladino podporo ministrstva prosvete.

»Bratstvo« v Mostah. Ustanovni občni zbor se vrši v nedeljo, dne 18. t. m. ob 10. uri dopoldne v gostilni pri Pečarju.

»Bratstvo« v Mostah priredi v nedeljo, dne 18. t. m. zvečer v salonu gostilne pri Pečarju zabaven večer z izbranim sporedom. Sodeluje tamburaški orkester »Bratstva« iz Ljubljane.

»Bratstvo« v Ljubljani. V soboto, 10. t. m. točno ob 8. zvečer v društvenem lokalu (salon hotela Lloyd) predava tov. Zorko Prehovec o narodni pesni. Sodeluje pevski kvartet. Zaeno se bodo vpisovali člani v pevski odsek, ki bo zopet pričel delovati. Vabimo vse člane, zlasti pa brate pevce, da se velezanimivega predavanja polnoštevilno udeležijo.

»Bratstvo« v Ljubljani. Politična šola se otvori v torek, dne 20. t. m. s predavanjem tov. prof. dr. Peterlina o francoski revoluciji.

Gospodarstvo.

Koliko je vreden dinar?

	Ta teden	Prejšnji teden
100 švic. frankov stane	1970.—	2075.—
100 franc. frankov stane	640.—	680.—
100 laških lir stane	505.—	513.—
100 čeških kron stane	308.—	311.—
100 nemških mark stane	0.26	0.25
100 poljskih mark stane	0.32	0.36
100 avstrijskih kron stane	0.15	0.15
100 ogrskih kron stane	4.—	4.10
100 bolgarskih levov stane	65.—	0.72
100 dolarjev stane	10.300.—	10.800.—
100 angl. funtov stane	49.500.—	51.500.—

Razpredelnico čitajte tako: Ako hočete kupiti 100 avstrijskih kron, morate dati zanj ta teden 15 para, prejšnji teden pa je stalo 100 avstrijskih kron tudi 15 para.

Curiška borza:

	6. feb.	30. jan.
	švic. fr.	švic. fr.
100 dinarjev je stalo	4.95	4.60
100 franc. frankov je stalo	33.95	32.50
100 laških lir je stalo	25.72	25.40
100 čeških kron je stalo	15.67	15.40
100 nemških mark je stalo	0.01	0.01
100 poljskih mark je stalo	0.01	0.016
100 avstr. kron je stalo	0.0074	0.0074
100 ogrskih kron je stalo	0.20	0.20
100 bolg. levov je stalo	3.20	3.30
100 dolarjev je stalo	531.—	536.25
100 angl. funtov je stalo	2483.—	2482.—

Dinar se je dvigal cel teden in je stal v ponedeljek v Curihu nad 5. V torek je padel zopet na 4.95. Njegova nadaljna usoda bo odvisna pač od tega, če ima naš finančni minister dovolj denarja na razpolago, da ga bo mogel držati ali mogoče še malo dvigniti.

LISTNICA UPRAVE.

Za naš tiskovni sklad se je nabralo do konca upravnega leta 1922 vsega skupaj Din. 819.15. Poleg že izkazane svote Din. 820.— smo prejeli letos še naslednje zneske: od krajevne organizacije NSS Gomilsko-Ternova Din. 101.50, od neimenovanega naročnika iz Ribnice Din. 14.— ter od tovarišev naročnikov Jos. Jakliča — Studenci pri Mar. Din. 11.—, A. Mlinarja — Motnik Din. 6.—, Fr. Gorenca — Litija Din. 4.—, Ant. Černigoja — Završnik Din. 4.—, skupaj Din. 140 50 p. — Tiskovni sklad »Nove Pravde« znaša torej z današnjim dnem Din. 1779.65. Cenjeni tovariši in naročniki sami vedo, kaj se v sedanjih časih opravi s tako malenkostno svoto. Zbirajte torej pridno ob vsaki priliki.

Izdaja konzorcij »Nove Pravde«.
Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani
Odgovorni urednik Anton Brandner.

IVAN JELAČIN, Ljubljana

Uvoz kolonijalne in špecerijske robe

Tvrška ustanovljena leta 1888.

81 Solidna in točna postrežba.

Največja izbira

različnih pletenin,
majic, nogavic, rokavic

pri tvrdki

81 A. & E. Skaberné, LJUBLJANA,
Mestni trg št. 10.

Gradbeno podjetje

Ing. Dukić in drug

Ljubljana, Bohoričeva ulica 20

se priporoča za vsa

v to stroko spadajoča dela

76

PALMA

kaučuk potpe in nike
in potplate

Prednosti!

Ceneje
in
znatno
trajnije
nego od kože!
Varstvo
proti vlagi
i mrazu!

Zbirka opernih
in operetnih tekstov.

Izšli so sledeči zvezki:

- Štev. 1. Tajnost.
2. Jenufa.
3. Seviljski brivec.
4. Gorenjski slavček.
5. Mefistofeles.
6. Prodana nevesta.
7. Nižava.
8. Vrag in Katra.
9. Čarostelec.

Izdala in založila

»Zvezna tiskarna in knjigarna«

v Ljubljani, Wolfova ul. 1.

Vsak zvezek stane 3 Din.

Josip Jug

Ljubljana, Rimska c. 16.

PLESNAR in LIČAR za stavbe in pohištvo

se priporoča sl. občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. Izvršitev točna, cene zmerne.
Za vsa izvršena dela jamči dve leti.

Modna trgovina

A. Šinković nasl. Soss

LJUBLJANA, Mestni trg št. 19

priporoča svojo zalogo

pletelih jopic,

rokavic,

nogavic

in zimskega perila.

94

Zelo ugodne cene!

A. LEČNIK

juvelir in urar.

CELJE, Glavni trg 4.

Za vsa plesarska dela, lakiranje vozniških koles v ognju in lakiranje avtomobilov se priporoča

Tone Malga

Ljubljana

Kolodvorska ulica št. 6.

Pozor! Ivan Bahovec, Ljubljana

Sv. Jakoba trg 7. Papir, galanterija,

pisarniške potrebščine in vsakovrstne razglednice.

Konfekcijska tovarna

Fran Derenda & Cie., Ljubljana

Pisarna: Emonska cesta 8. telef. interurb. 313.

Tovarna: Erjavčeva cesta 2. nasproti dramskega gledališča. Telefon interurb. 224.

Najmodernejša in največja tovarna moških

deležih in fantovskih oblačil.

77 Konkurenčne cene.

THE REX Co., Ljubljana

Gradlišče 10. • Telefon št. 268 int.

Pisalni stroji „Underwood“

Bonačev

Beležni koledar

se dobi v vseh trgovinah s papirjem ali se pa naroča direktno v tovarni

Iv. Bonač sin, Čopova cesta št. 6.

Cena Din 15.—, s pošto Din 19.—.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

PODRUŽNICE:

Maribor
Novo mesto
Rakek
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

Šelenburgova ulica št. 1 :: (prej Slovenska eskomptna banka)

Kapital in rezerve Dinarjev 17.500.000—

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavlj: TRGOVSKA.

Telefoni: 139, 146, 458.

EKSPOZITURE:

Konjice
Meža-Dravograd
Ljubljana (menjalnica v
Kolodvorski ulici)

ZALOGA ČEVLEJ

lastnega izdelka

DRAGOTIN ROGLIČ

MARIBOR, KOROŠKA C. ŠT. 19

I. nagrada in zlata kolajna obrtne razstave, Maribor 1922.

„KARO“

Varstvena znamka.

Ljubljana, Mestni trg 5.

O. BERNATOVIC

Konfekcijska trgovina

Tajinstveni morilec deklet.

(Pravica ponatisa pridržana.)

(Nadaljevanje.)

Kriminalni šef zažene pismo peneč se od jeze v bižnji kot.

»Nezaslišno! Zaničevana, zasmehovana od takega lopova, ki uganja z nama burke, Davis, midva prideva še ob um!«

Detektiv je bil istotako strahovito razburjen.

»Zdi se mi, kot da bi se bil ves svet zrotil proti nama! Vse — prav vse nama izpodleti. Vsi načrti gredo v nič. Bessy, katera je svojo vlogo v resnici izborna izvedla, je izginila brez sledu in Molly Gordon, najina zvesta pomočnica, je utonila.«

Kriminalni šef stiska pesti v divji jezi.

»Ravnatko se mi zdi, kot da sam vrag čuva tega zločinca. Po zagonetnem potopu policijskega parnika, sem dal takoj zjutraj preiskati Temzo po potapljačih, da se ugotovi vzrok katastrofe. Toda nič se ni moglo dognati, prav nič!« — Davis molče poslušal.

»Nič, nobenega kola ali kaj podobnega. In vendar se prav dobro spominjam, da sem natančno čutil sunek, ki ga je dobil parnik. Molly Gordon je celo opazila, da na vodi plava nekaj temnega, vendar se mi zdi nemogoče, da bi se bil parnik vsled tega potopil.« — Detektiv molči še vedno.

»Povejte vendar tudi Vi svoje mišljenje, gospod Davis! Kaj porečete k celi skrivnostni zadevi?«

»Jaz sem še vedno trdil, da razpolaga Jak najbrže s povsem nenavadnimi pripomočki. Najnovejši dogodki so ponoven dokaz za moje naziranje!«

»Toda to vendar ne more trajati še dalje!« kriči kriminalni šef. »Ali naj se dam ugnati od razupitega morilca deklet? — Nikdar!«

»Trenutno ne moreva ukreniti nič drugega, kot čakati,« odgovori Davis. »Skrivaj moramo poizvedovati po ubeglem tovarišu. K sreči imamo njegovo fotografijo!«

»Saj Vam je vendar znano, da je nosil lopov ponarejeno brado, ko smo ga aretirali. — V vlemestu se vendar prav lahko skrije!«

»Toda njegova slika nam je vsaj v oporo, Vaša milost, dočim smo tavalj do sedaj v temi!«

»Da, da, toda dvomim, da se nam posreči odkriti ubeglega lopova v doglednem času. To je bil tudi vzrok, da je bil zadnje dni tako pohleven. Prežal je samo na ugoden trenutek, da se mu posreči pobiti zaupljivega ječarja!«

Še istega večera je bila objavljena tiralica in Jimova slika na vseh koncih Londona, vsa policija pa je mrzlično delovala, da zasači ubeglega jetnika. Aretacij se je sicer izvršilo mnogo, toda vse zastoj. Ubežnik je izginil, kot bi se bil vdrl v zemljo.

Dikova poizvedovanja.

William Morris je prav kmalu izvedel za Jimov srečen ubeg, ko je prišel popoldne slučajno v kajuto na stari ladji. Ubežnik mu je naravno moral podrobno povedati, kako se je rešil. Takoj je mož s krinko napisal pismo, katero je visoka policijska uradnika spravilo v naravnost divjo jezo. Krovce je moral pismo dostaviti. Mož s krinko se pa obrne na svojega tovariša, ki je medtem prišel v kajuto.

»Jim se za nekaj časa ne sme nikjer pokazati. Zato boste začasno vi vršili njegovo službo, Dik!«

Nagovorjeni, še mlad dečko, zelo uslužno odvrne:

»Da, gospod, z nepopisnim veseljem!«

»Jima bodo sedaj na vse mogoče načine zasledovali, da ga dobe v svoje roke. Zato naj ostane do nadaljnjega v moji hiši na cesti ob zapadnem obrežju!«

Jim se nalahko zgane, kar seveda mož s krinko takoj opazi.

»No, Jim,« reče smehljaje, »saj ste vendar še mož, Eliza sicer pozna vaše doživljanje, toda ušes vam menda ne bo potrgala, kaj takega ji ni pripisovati, ker vas ljubi!«

Dasi Jim na to ne črha niti besedice, je bilo vendar iz njegovega obraza čitati, da navideznemu miru ne zaupa preveč, zato nadaljuje Jak:

»Torej poslušajte me sedaj, Dik! Predvsem odidite v Whitechapel in obiščite na vzhodnem bregu krčmo, v kateri se shajajo mornarji. Čul sem, da v tej krčmi ženske strežejo gostom. — To dejstvo samoposeti ni še nič takega, toda te ženske menda mornarjem, ki zaidejo v krčmo, na prav nesramen način praznijo žepce. Tako se glase poročila, ki sem jih prejel. Rad bi izvedel o tem kaj natančnejšega. Pojdite še danes

tja, Dik. Denar imate in morate poizvedeti zame marsikaj važnega!«

Mož s krinko pomigne nato potrtemu Jimu in odide z njim iz kajute, dočim Dik hitro izprazni kozarec groga ter se takoj napoti proti označeni krčmi, ki se je nahajala v malem, na zunaj zanemarjenem poslopju. Ko stopi v po plesnobi smrdečo vežo, mu zadoni na ušesa razposajen smeh in razuzdan hrup. Nalahko odpre mala, od črvov razjedena vrata in vstopi v sobo, po svoji leseni sestavi podobno ladijski kajuti, v kateri ni bilo druge oprave kot nekaj surovo obtesanih miz in večje število stolov. Točilnice ni bilo videti, ampak je donasal umazani krčmar vse, kar so gostje zahtevali, izza pregraje, kar je napravljalo vtis, da svojim gostom prav malo zaupa.

V tem se vrli mož najbrže ni motil, kajti mornarji, ki so posedali pri mizah, so bili večinoma prav sumljive osebe. Troje deklet je streglo gostom; njihova vnanost je bila prav čedna, toda na razgretih obrazih jim je bilo čitati, da so že pregloboko pogledale v kozarce. Posebno ena je kazala znake popolne pijanosti. Sedela je v kotu in se ni dosti menila za smeh in neslane šale navzočih mornarjev. Druga natakarka je sedela pri mizi med pivci in napravljala vtis, da ima z njimi prav zaupljive zveze. Tretja pa se je približala vstopivšemu Diku, da mu postreže. Ta je bila najlepša izmed trojice in je napravila nanj še najbolj ugoden vtis.

Dik se vsede k stranski mizi.

»Kaj želite?« ga vpraša natakarka.

»Vino — seveda, in sicer prav dobro kapljico. Bil sem dolgo časa na morju in si naravnost želim izborne kapljice!«

Z motrečim pogledom se ozre natakarka na Dikovo obleko. »Ali ste mornar?« vpraša z začudenjem.

»Ne, lepo dekle, strežaj sem na veliki ladji, in ker so bogati potniki radodarni z napitnino, si že lahko privoščim nekaj kozarcev boljše kapljice!«

Natakarka odbrzi k pregraji, zakliče vanjo nekaj besedi, ter se takoj zopet vsede k Diku.

»K vinu sem naročila dva kozarca« nagovori smelo Dika, »saj boste tako prijazni, da trčite z menoj!«

»Seveda, ljubo dete, to je samoobsebi umevno! Toda sedaj me zanima, zakaj strežete v tej neugledni in dvomljivi mornarski krčmi. Kot natakarka bi vendar dobili lahko mnogo boljše službe.« Deklica se hudo mušno nasmeje. »Menite, gospod? — Ej, pa sem vendar popolnoma zadovoljna! Meni je ravno ta krčma všeč.« »Nekoliko preveč prijetno« meni Dik, ki si je medtem nekoliko natančneje ogledal razgrajajočo družalo pri sosednji mizi. »Ah, ne brigajte se za ono družbo, gospod. Ti ljudje se že sploh ne zavedajo več tega, kar počno.« »Tudi meni se dozdeva to. Sploh pa imam vtis, da dela krčmar prav dobre kupčije. Aha — sedaj pride krčmar!« Zamazani krčmar pristopi k mizi in postavi nanjo steklenico vina in dva kozarca.

»Šest šilingov prosim,« reče s hripavim glasom, ne da bi odmaknil roko od pločnika, na katerem je stala steklenica. Dik vrže zlatnik na mizo. Ravnal je namenoma tako, da se je videla vsebina denarnice, napolnjene s precejšnjim zneskom, pri tem pa pritaženo opazoval natakarko ter videl, kako požljivo se ji svetlikajo oči.

»Tako ljubo dete, sedaj mi pa le odgovorite« nadaljuje ravnodušno Dik in spravi med tem polno denarnico skrbno v prikriti žep. Zopet opazi, kako deklica z očmi napeto sledi vsem njegovim kretnjam. Seveda se Dik dela kot da bi njenega pozornega pogleda ne bil opazil, ter ravnodušno izprazni kozarec vina, v čemur seveda natakarka ne zaostane. Tedaj pa postane tudi natakarka pri sosednji mizi pozorna. Vinski pivci so bili vsekakor prav redki gostje v nečedni krčmi, zato se približa Dikovi mizi z očitnim namenom, da dobi tudi ona kaj od darežljivega gosta.

»Kaj hočeš tukaj?« zavpije razkačeno Dikova tovarišica. »Glej, da se pobereš k svoji mizi, tu nimaš ničesar iskati!«

Nagovorjena se potuhnjeno ozre na svojo tovarišico ter ji ježno odvrne: »Saj te sploh nisem ničesar vprašala. Če gospod tudi mene povabi na kozarec vina, te prav nič ne briga, da pridem k mizi.«

Toda napol pijani pomorščaki pri sosednji mizi nikakor niso hoteli pogrešati njeno družbo in tako natakarki ni preostalo drugega, kot da se vrne k razgrajajoči družali.

»Zvita kot mačka« šepče Dikova tovarišica. Požrešna je kot hrček in samo paži, kje bi dobila kaj za svojo nenasitnost. Ako boste večkrat prihajali semkaj, Vas

prosim, da Vam smem vedno jaz postreči, kajti Topsy je predrzna in smela.«

Dik ji odgovarja šaljivo, vendar prav malokedaj spusti iz oči družbo pomorščakov, med katerimi sedi druga natakarka ter prav pridno zaliva izsušeno grlo z grogom. Steklenica vina je prazna. Dik naroči drugo. Toda sedaj se deklica pomišlja.

»No otrok, kaj pa Vam je vendar?« vpraša hudomušni tovariš.

»Pa menda ne mislite, da ne morem plačati še ene steklenice.«

»O, to že« šušlja deklica, »toda tu spodaj je tako strahovit hrup in tako strašno se kadi. Kaj pa, če bi odšla v malo stransko sobico?« — »Zakaj pa? Tu je vendar tako prijetno« odvrne Dik, ki je takoj uvidel kam pes tace moli. »Jaz sem prav rad v večji družbi!«

Deklica se prav neprijazno namrdne. »Vsekakor nisem dovolj lepa za Vas? Ne marate za me, kaj ne?« izblekne končno nejevoljna.

Dik se veselo nasmehlja, toda v glavi se mu pode vse druge misli, kajti uvidel je, da je krčma pravcata tolovajska luknja, v katero vabijo natakarkice svoje žrtve ter jih potem ropajo. Predvsem se hoče še prepričati o resničnosti svoje domneve.

Krčmar prinese drugo steklenico na mizo. »Stane šest šilingov.« Zopet vrže Dik zlatnik na mizo. Toda tega ne dobi krčmar ker je natakarka urnejša.

»To je moje,« se smeje, »gospod mi je zlatnik podaril.«

Dik ne trene z očesom. Krčmarju da šest šilingov, ki mu jih sedaj stisne v roko. Ker je star, umazani krčmar nato odšel brez vsake besede, je bil seveda Dik uverjen, da se povsem strinja z načinom, kako si je natakarka enostavno prilastila denar.

Sedaj se obrne Dik k lepi tatici.

»Lepo dete, vzeli ste mi zlatnik. Ali mi ga hočete sedaj vrniti?« »Jaz, da sem Vam vzela denar? Kdo trdi to?« »No, saj sem vendar to videl na lastne oči,« odvrne Dik. »In krčmar je bil tudi vpričo!« »Krčmar!« reče ona prezirljivo. »Pojdite k pregraji in vprašajte starega. On ne ve prav nič!« Dik molči in si misli: »Na tak način tedaj cigani uboge pijane pomorščake za njihov težko prisluženi zaslužek. No, le počakajte...« Toda takoj je imel priliko spoznati še drug način, kako izpraznjujejo ubogim mornarjem žepce.

Ko opazuje namreč vrvenje pri sosednji mizi, vzbudi njegovo posebno pozornost pri mizi sedeča natakarka, ki se zaupno nasloni na hrbet pijanemu mornarju. Tatica stika ravnodušno po njegovih žepih, iz katerih z bliskovito naglico izginjajo razni bankovci v njen žep.

Jakov ogleduh je izvedel dovolj. Ne da bi se le količkaj izdal, izprazni s pridnim sodelovanjem svoje tovarišice steklenico ter se potem dvigne s stola, da odide.

»Pa vendar ne nameravate že oditi? Ostanite vendar še nekaj časa tu!« de natakarka z največjo ljubeznivostjo.

»Sedaj nimam časa, drugič,« ji odgovori mladi mož, skrbno ugotavlja, če je še v posesti svoje denarnice.

Natakarka se drži prav kislo, ker ji bo odšel bogati plen in skrivaj opazuje družbo pri sosednji mizi, kjer njena tovarišica zopet pridno preiskuje žepce pijanega mornarja.

»Najbrže se takoj vrnem in morda v družbi« reče pomenljivo Dik, ker mu je natakarka še vedno prigovarjala, da naj ostane.

Kmalu nato najdemo Dika na cesti. Na tihem govori sam s seboj: »Jak ima popolnoma prav. Tako ničvredna glazen kot so v tej krčmi natakarkice, ki uboge trpine na najnesramnejši način plenijo, pač ne zaslužijo drugačne kazni kot da postanejo žrtve Jakovega bodala. Hej, to krčmo bomo v kratkem zopet obiskali, toda ta dan bo dan trepetaj, kajti te tri deklice so

zrele za Jaka!«

Kaj se blede Molly v mrzlici.

Molly Gordon se je še vedno nahajala v hiši, kjer jo je Jak izročil Elizi v varstvo. Ledeno mrzla kopelj v Temzi, predvsem pa spoznanje, da se nahaja v Jakovi oblasti, je tako vplivalo na deklico, da je še tisto noč obolela. Eliza ni bila prav nič vesela svoje strežajske vloge, zlasti še, ker je že zvedela, da je Jim pobegnil iz zapora. Toda morala je potrpeti dotlej, da pride njen veterinarski ljubimec. S hrepenenjem, da se čimprej z njim pobota je pričakovala ure, da pove svojemu omahljivcu prej to, kar je zaslužil.

Podnevi je Molly mirno spala, ko pa je nastala noč, jo je tresla mrzlica. Na pol sede v postelji prične glasno kričati: »On se bliža! Rešite me strašnega Jaka! V roki

ima bodalo! — Tu — tu je! Moj bog, brez pomoči naj postanem njegova žrtev?! Rešite — rešite — pomagajte mi vendar!«

Eliza da bolnici požirek pijače, da bi se umirila, toda Molly razgraja in kriči venomer. Končno pokliče Eliza krmarja Toma na pomoč, ker sili Molly neprenehoma iz postelje. Veseli mornar se zelo začudi, ko stopi v Elizino sobo in zagleda kričečo bolnico.

»Pomagajte mi! Sama nisem več kos deklici; nahaja se v hudi mrzlici in govoriči vse mogoče budalosti. Še celo to si domišlja, da se ji približuje morilec deklet Jak in da jo hoče zaklati!«

V tem trenutku zamahne Molly s tako silo okrog sebe, da malone prevrne Elizo po tleh. Tom hitro priskoči ter zgrabi s svojimi močnimi rokami Molly, da jo postisne v posteljo. Toda deklica se brani z neverjetno močjo.

»Jaz še ne maram umreti! Pomagajte mi vendar! Poglejte, tam stoji on, strašni mož s krinko, njegove oči žare kot ogenj, sedaj — sedaj — se že približuje, — umoriti me hoče — na pomoč — na pomoč!«

Tom napne vse sile, da ukroti njeno besnenje. Naenkrat pa se Molly pomiri, zdihovaje dviga roki in moleduje: »Milost! Pustite me pri življenju — saj sem še tako mlada in nisem prav nič takega zagrešila, da bi morala tako nesrečno končati. Toda vi se hočete maščevati, se hočete maščevati, ker — —«

Zamolkel dih, in napol nezavestna se zgrudi v posteljo.

»Tako, sedaj je vsaj mirna,« reče Tom in si briše znoj s čela.

»Presneta reč, kako krasna je ta deklica, šele sedaj to vidim. Kako je pa zaslala semkaj? Jaz je nisem še nikoli videl!«

»Jej, tega niti ne veste? Ali niste bili zraven, ko so jo vlovili v vodi?«

»Ne! Včeraj zvečer je kapitan sam krmaril, jaz se nisem udeležil vožnje.«

»A tako, to je kaj drugega. Čujte tedaj. Kapitan je deklico rešil iz Temzinih valov. Zdi se mi, da je sama skočila v vodo, sedaj pa se ji blede o strahovitem Jaku, ki jo hoče umoriti!«

»Jak — Jak, da, on je tisti,« vzdihuje bolnica.

»No, sedaj slišite sami,« reče Eliza.

Krmar pozorno ogleduje mrzlično vroči obraz bolnice. »Prav škoda bi bilo deklice, če umrje. Tako krasnega dekleta še nisem videl!«

»Tako, jaz sem pač grda?« vpraša zapeljivo Eliza.

»Ne, gospodična, kdo trdi to? Vi ste zelo, zelo brhka!« odvrne Tom, ki si je hotel ohraniti naklonjenost Jimove ljubice, tembolj, ker je čul, da jo v hiši visoko čislajo.

»Oh, prizanesite mi!« prosi sedaj tarnajoča bolnica.

»Prizanesite mi, gospod. Vse hočem storiti, kar zahtevate od mene, samo pustite me pri življenju. Kleče Vas prosim, ne ubijte me — ne v strašno smrt — o ne — ne — —«

»Pošteno jo je zdelala bolezen,« reče Tom sočutno Elizi. »Pa saj ni čuda, taka kopelj sredi zime, ki bi najbrže še za utrjenega pomorščaka imela neljube posledice. Upajmo, da jo že preboli, saj je močna, cve-toča deklica, in mladost je najboljši zdravnik!«

»Le ostanite še tu,« prosi Eliza. »Če jo zopet zgrabi mrzlica, sem brez moči.«

Tom drage volje pristane na to. Ker pa je Molly sedaj vsled prenapora trdno zaspala, odide v poleg ležeče sobe, ki so služile kapitanu za bivališče. V sobah je gorelo nekaj svetilk, ki so motno razsvetljevale bližnjo okolico. Sicer je krmar z neko bojaznijo vstopil v krasne sobane, toda ker je vedel, da se kapitan danes ne vrne semkaj, se je polagoma ojunčil in vsako malenkost v sobah opazoval z največjo pozornostjo.

Sedaj pristopi k pisalni mizi, na kateri je stala prekrasna fotografija v lepem zlatem okvirju. Fotografija je predstavljala lepo močno razvito deklico.

»To je vsekakor kapitanova nevesta. O, ta je angeljsko lepa, mislim, da je težko še kje na svetu najti tako mil in ljubeč obraz.«

Eliza pokliče zopet krmarja v bolniško sobo, ker je Molly znova pričela v mrzlici blesti. Toda sedaj se je obema z lahkoto posrečilo pomiriti nesrečnico.

»Povejte mi, gospodična,« prične Tom, ko je Molly zopet mirno ležala, »zakaj ima vendar kapitan vedno krinko na obrazu?«

»To je meni neznano, vsekakor bo pa imel za to tehtne vzroke.«

(Dalje prih.)

KOPRIVNIŠKI:

Uradniško vprašanje.

Zanimive razprave prinašajo listi o uradniškem vprašanju in je vredno, da si jih ogleda uradnik od blizu. Mladinsko »Jutro« je od dne, ko se je znašlo v opoziciji, doneslo že nebroj člankov in člančičev, ki izzvenevajo vsi v isti refren: »Ako bi bili še demokrati na krmilu in bi bil prodrli kumanudijeve načrti, bi se uradnikom vse bolje godilo, kakor se jim godi danes v dobi vladanja radikalnega režima.« Z gnevom v srcu citajo uradniki dan za dnem jeremijade iz Jutrove dežele, saj vedo, da je bila stranka dve leti na čelu države, da je šela v vladi polovico ministrov, da se ji pa ni zdelo potrebno lotiti se perečega vprašanja. Dve leti so obljubljali službeno pragmatiko, izdatno povišanje dohodkov, zlato valuto in — modrino neba. Uradniki bi bili danes zvesti vredni Jugoslovani, ako bi jim bili dali le del dobrot, ki so jih sipali v obeh na debelo. Sploh so bili demokrati v obetanju neprekosni. Imeli so svojega finančnega ministra, ki je našel gmotnih sredstev za vse mogoče potrebne in nepotrebne reči, uradnikom pa niso privoščili — razven seveda lastnim lizumom in oboževalcem — nobene »fige«. Zdaj pa prihajajo s svojim »ko bi«. Da! Ko bi bilo več uvidenosti in dobre volje v demokratičnih vrstah, bi se godilo v resnici uradnikom danes bolje, kakor se jim godi. Tega pa gg. niso pokazali in niso smeli pokazati, saj so po večini zastopniki velekapitala, saj so stranka odvetnikov in izkoriščevalcev.

V »Jutr. Novosti« se je oglasil g. G., ki agitira med uradništvom za R. S. nekako takole: »Na vladi z demokratično stranko, ki je venomer ovirala radikalce, niso mogli ti odpomoči uradniški bedi. Toda čujte, tovariši, in veselite se! Aurea prima sata est! R. S. hoče radikalno rešiti uradniško vprašanje, ne sicer s povišanjem dohodkov, temveč z dviganjem valute in sledečim padanjem draginje.« Živel mojster G. in R. S.! Večna vama slava! Pri nizki valutni hočemo izvažati do skrajnosti, razprodati, kar se da, da bomo stali na pomlad v prazni hiši in bo veliko povpraševanje po življenjskih potrebščinah. Posledice se že kažejo. Cene moki, kruha, masti, mesu itd. rastejo in bodo še rasle. Inozemskega blaga skoro ni več mogoče doplačati. Pa vzemimo, da bi se s tem vendarle posrečilo popraviti valuto in znižati draginjo! Kako naj uradniki, ki danes zmrzujejo in gladujejo, preživijo kritično dobo? Ali jih naj zadene usoda Ribničanova konja, ki se je, mrha, ravno navadil stradati, ko je — poginil? Toda tako daleč ne bo prišlo. Saj se že kaže plodonosno delovanje rad. režima za uradništvo. Ta teden že pridejo v razpravo predlogi min. fin., 1. da se izenačijo draginjske doklade, 2.

da se izenači stanarina, 3. da se povjša maksimum za dodatke »najnižjih« uslužbencev, 4. da se izboljša položaj vpokojencev. Izenačenje drag. doklad bo znašalo baš toliko na dan, v kolikor se je povišala cena mesu pri kg. Stanarina si bodo osvojili hišni gospodarji. »Najnižji« uslužbenci bodo težko dosegli tiste dohodke, ki so jih dobivali pred letom dni, a tudi vpokojenci bodo — če bodo — pri rastoči draginji ostali k večjemu pri starem. Blagoslov R. S. se siplje v mogočnih curkih na uboge trpine. Zlata doba, ki jo napoveduje g. G., se bliža uradništvu z nezadržnimi koraki. Živel g. G. in R. S.! Večna vama bodi slava!

Istotako kakor demokratom manjka tudi R. S. prav vsa volja, da izboljša položaj bednemu uradništvu. Tudi ona zastopa velekapital, rabi pa uradniške glasove, da se vzdrži na krmilu. Zato se ne smemo čuditi, ako se najde uradnik z značajem g. G., ki nam tako toplo priporoča R. S. Bo že vedel zakaj.

Tretji je izpregovoril »Slovenec« v članku dr. Mohoriča. Pripoznati moramo, da je ta dopis vse bolj premišljen in vleče vse bolj nepoučenega bralca kakor tirade »Jutrovc« in »Jutr. N.« Zmisel mu je nekako sledeči. SLS je od dobe dr. Šušteršiča, ki je izustil zloglasne besede, da uradniki le žro, žro in žro, izpremenila stališče proti uradništvu. Dobili smo lastno državo, uradniki so domačini, kar prej dostikrat niso bili. Centralizem je seznanil uradništvo z balkanskimi razmerami in korupcijo in pospešuje s tem, da slabo plačuje uradnike protizakonite metode tudi pri nas. Podkupovanje pa uničuje poštenje, otežuje pošteno delo, draži življenske potrebščine, jemlje ugled državi na znotraj in zunaj, izpodkopava temelje pravnega reda. Zato je SLS revidirala stališče proti uradništvu, ki se naj dostojno plačuje, da ne bo dostopno takim vplivom. Ker pa nikdar ne ozdravi gnilo jabolko od zdravega, pač pa se okuži zdravo in začne tudi gniti, tako zagovarja SLS avtonomni program Slovenije, kjer naj bodo uradniki pokrajinski in ne državni nameščenci.

Stališče dr. Mohoriča je brezdvomno pravilno in le v toliko pogrešno, v kolikor upa, da se bo SLS, kadar pride do vlade v avtonomni Sloveniji, tudi res držala zgornjih načel. Vsi vemo, da je SLS po pretežni večini agrarna stranka, deloma pa tudi zastopnica velekapitala. Agrarci in kapitalisti pa ne bodo nikdar prostovoljno zagotovili uradniku stanu primerno življenje, ker ga bodo morali vzdrževati iz lastnih žepov. Saj čuti vsak uradnik ali bolje rečeno vsaka uradniška žena, kako nam draže pripadniki SLS z dežele ob vsakem večjem prazniku pridelke, kako vedo izrabiti vsako neugodno vreme, da dosežejo višje cene. Ali si je mogoče misliti kmeta ali klerikalnega podjetnika,

ki bi prostovoljno pristal, recimo, na zvišanje zemljiškega davka, tudi, če ve, da se bo radi tega sinu uradniku malo boljše godilo? V sebičnosti so si pač vsi enaki, ki razpolagajo z zemljskimi dobrinami, pa naj se nazivajo demokrati, radikali ali pa pripadniki SLS.

Od teh strank nima uradništvo pričakovati drugega kakor lepih — obljub za časa volitev. Ker pa uradnik ne more živeti le od besedi, je jasno, da ne sme podpirati kapitalističnih ali agrarnih strank, ako mu je ležeče na tem, da si izboljša nevzdržni položaj. NSS ima ravno tako zapisano na svojem praporu zahtevo po avtonomni Sloveniji kakor SLS, pa z razločkom, da je že po vsem bistvu kot stranka izkoriščanih prisiljena se tudi v resnici boriti za uradniške zahteve, ne pa trositi jim pesek v oči. Očividno je, da bo imel volilec večje zupanje do tovariša sotrpina, ki stremi za istim ciljem, kakor pa hoditi v boj z roko v roki z ljudmi, ki so jim cilji diametralno nasprotni. Po vaših delih vas sodimo, ne po sladkih besedah, ki se vam cedijo iz ust vsakikrat, kadar nas potrebujete ob času volitve. Uradnikom pa nudi 18. marec najlepšo priliko, da protestirajo na jasn način proti omejenim strankam, protestirajo proti zavlačevanju službene pragmatike, proti omalovaževanju upravičenih uradniških zahtev, proti korupciji in slepomisenju, proti nedelovanju »Glavnega Saveza« (primerjaj »Naš Glas« št. 3. od 1. febr. 1923. članek: J. B. »Odgoditev protestnih zborovanj in — odkrita beseda!«), protestirajo s kroglico v roki s tem, da glasujejo za NSS, ki bo slej ko prej kot proletarska stranka storila vse, da pripomore izkoriščanim do človeka vredne eksistence. Samo NSS bo v resnici tudi delala na to, da se da uradniku, kar je njegovega.

Veleposestvo Belje ali Kristanovo kraljestvo.

Ker se je v zadnjem času »izgubilo« polovico sladkorja, ki je bil namenjen za državne uslužbence, hočemo navesti, kako obsežno je to posestvo, ter boste takoj uvideli, da tam lahko »zaide« par vagončkov na »stranske tire«.

Veleposestvo meri 85.700 juter zemlje, torej je večje kot četrtina Kranjske, 30.000 oralov je polja, drugo so gozdovi. Posestvo pa ima še 43.000 oralov ribnikov, rek, jezer itd. V hlevih stoji nad 16.000 glav živine od teh nad 1500 molznih krav. Beljska centralna mlekaria predela dnevno do 30.000 litrov mleka. Posebna tovarna izdeluje konzerve in salamo. Velika tovarna za sladkor predela na dan do 120 vagonov repe, proizvaža torej dnevno 12 vagonov sladkorja. Domače žito se melje v električnem mlinu, ki namestje dnevno 4 vagone moke; poleg tega obratuje še več manjših vodnih mlinov. Velike električne žage, klavnice, tovarna za milo, strojne tovarne služijo za domačo rabo. Posamezni deli posestva so zvezani z želez-

nico, ki meri 86 km. Vozi 10 lokomotiv in 1500 vagonov; posebej razpolaga gozdna uprava še s 100 km gozdnega tira. Na Donavi skrbita za promet dva lastna parobroda. Nad 500 rodbin se peča z ribolovom. Na Belju je stalno zaposlenih nad 3000 uradnikov in delavcev, v času velikega dela pa še 4000 sezonskih delavcev.

Vrednost celega veleposestva cenijo na 80.000.000 zlatih dinarjev.

Balkanizem v Sloveniji.

Povdarjali smo že, da se v Sloveniji polagoma upeljuje balkanizem. Slovenci smo imeli popolnoma evropsko državno upravo in upravičeno je bilo pričakovati, da se bo naša evropska uprava razširila proti jugu. Vendar pa se je stvar zasukala drugače. Naši demokrati so se, da bi dobili v Sloveniji nekaj moči, popolnoma vdinjali Srbom in so potem z njihovo pomočjo ali bolje rečeno s pomočjo beograjske porodice ali takozvanih cincarjev, ki ne poznajo nič drugega, kakor neprimerno korupcijo, prenesli korupcijo v upravo Slovenije. Začeli so pritiskati uradnike, jih odstavljati in kaznovati. Uničili so državno upravo in uvedli koruptno strankarsko gospodarstvo. Zdelo se je, da bodo te metode demokratom kaj pomagale. Toda beograjska porodica, vesela, da so Slovenci balkanizmu dostopni, si je tako mislila: »Zakaj bi pa tega dela ne opravljala sama!« Mišljeno, storjeno: Danes vlada v Sloveniji beograjska porodica, odstavlja, penzionira, premešča to ubogo uradniško paro, seveda pred vsemi one, ki so prišli na površje potom demokratov. Z eno besedo, v Sloveniji se balkanizira s polno paro. In sedaj je prišlo »Jutro«, glasilo tiste stranke, ki je balkanizmu odprla vrata na stežaj, in se ogorčeno pritožuje nad balkanizmom radikalne stranke. »Jutro« bridko toži, da je kavalirstvo minulo. Da, da, minulo je. Toda minulo je takrat, ko je imela glavno besedo dem. stranka. »Jutro« piše: »Udariti rodbin so uničili, koliko nedolžne dece so udarili za celo življenje, koliko eksistenc so poteptali, koliko solz je teklo v Sloveniji za časa demokratične vlade. Danes tožijo demokrati, da manjka dostojnosti; stranka, ki sama ni poznala dostojnosti, nima pravice očitati nedostojnost drugim. Demokrati in radikali so si podobni, kakor krajcar krajcarju, drug je vreden drugega. In dokler se Slovincem, predvsem pa državnim nameščencem, ne odpro oči, bo vladal in prodiral v Sloveniji balkanizem. Upamo pa, da se bodo Slovenci še pravočasno streznili in volili samo stranke, ki hočejo uvesti v Sloveniji zopet evropsko kulturo.

F. A. Mignet:

7. nadalj.

Zgodovina francoske revolucije.

1789—1814

Od 5. maja do noči 4. avgusta 1789.

Pet tednov je med tem minulo. Ko je torej tretji stan uvidel, da je prišel čas, da se konstituira in da bi nadaljnje obotavljanje le razburjalo proti njemu ljudstvo, ki mu je zaupalo radi odpora proti privilegirancem, so se odločili njegovi zastopniki pričeti z delom. Pri tem so postopali tako taktno in čvrsto, kakor so nastopili prej, ko niso delali nič. Mirabeau (Mirabò) naznani, da bi rad stavil eden od pariških poslancev predlog. Nato razjasni Sieyes (Sièj), sicer mož plahe zunanosti, toda podjetnega duha, ki je užival radi svojih dobrih idej velik ugled in je bil zmožen bolj kot kdorsikoli drugi utemeljiti kak ukrep, da je sporazum nemogoč, overovljenje volitev neobhodno potrebno, ter obrazloži utemeljenost zahteve, da se pregled pooblastil izvrši skupno. Na njegov predlog sklene skupščina, da povabi plemstvo in duhovščino v svojo zborovalnico, da prisostvuje overovljenju volitev, ki se bo vršilo na vsak način, če se ga udeleži ali ne.

Tej odredbi je sledila druga, še učinkovitejša. Prostaki so se 17. junija po končanem overovljenju konstituirali na Sieys-ev predlog v narodno skupščino. Ta smeli korak, s katerim je postal najštevilnejši stan in obenem edini, če-

gar pooblastila so bila overovljena, zastopnik Francije, pri tem ko druga dva nista mogla biti pripoznana tako dolgo, dokler se nista podvrgla skupnemu overovljenju, je naenkrat rešil dosedaj neodločena vprašanja ter je izpremenil stanovsko zbornico v ljudsko skupščino. Stanovske razlike so izginile v političnih oblastih in to je bil prvi korak, da se odpravijo razredi v zasebnih razmerah. Ta znameniti dekret od 17. junija je vseboval v postanku noč 4. avgusta; toda treba je bilo tudi braniti, kar so si drznili prostaki skleniti, kajti računati se je moralo s tem, da sklepa ne bo mogoče vzdržati.

Prvi sklep narodne skupščine je bil čin suverenosti. S tem, da je ugotovila nedeljivost zakonodajne oblasti, je spravila privilegirance v svojo odvisnost. Preostalo ji je še, da obvlada dvor s pomočjo davkov. Razglasila je, da so sploh protipostavni. Vendar je dovolila, da se smejo pobirati še tako dolgo, dokler sama zbora. Kakor hitro pa se razide, prenehajo tudi davki. Kapitaliste je pomirila s tem, da je konsolidirala javni dolg in skrbela za ljudstvo s tem, da je imenovala prehranjevalni odbor.

Ta stanovitnost in prevdarnost sta vzbudili v ljudstvu navdušenje. Onim pa, ki so imeli glavno besedo na dvoru, je postalo jasno, da je razdor, ki so ga podžigali med stanovni, izgrešil svoj namen ter da bi bilo treba drugih sredstev, če hočejo kaj doseči. Menili so, da more

* združila, zasigurala.

že kraljev ugled sam odločiti, da ostanejo stanovi, ki jih opozicija plemstva ni mogla več vzdržati. Izrabili so potovanje v Marly (Marl), da bi odtegnili kralja uplivu modrega in miroljubnega Neckerja ter ga pridobili za svoje sovražne načrte. Kneza, ki je bil dostopen tako za dobre kot za slabe nasvete, ki je bil obdan od strankarsko zagrizenega dvora, so zaklinjali v imenu krone in vere, da naj napravi konec upornemu početju prostakov; dal se je pridobiti in je obljubil vse. Sklenili so, da se naj poda s sijajem v zbornico, ovrže njene sklepe, zapove, da se smatra ločitev po posameznih stanovih za temeljni zakon monarhije, ter da določi sam vse izpremembe, ki jih naj stanovi potem oživotvorijo. S tem trenutkom se je polastil vlade tajni svet in ni deloval več na skrivnem, temveč kar očitno. Varuh pečata Barentin (Barantèn), grof Artois (Artoà), princ Condé (Kondè), princ Conti (Kont) so sami osnovali dogovorjene načrte. Necker je izgubil ves upliv; predložil je kralju posredovalni načrt, ki bi se bil nemara posrečil, če se ne bi bil boj že tako razvnel. Nasvetoval je novo kronsko sejo, na kateri naj bi se priznalo glasovanje po glavah, kadar se določajo davki, po stanovih pa, kadar se glasuje o zasebnih koristih in prednostih.

Temu ukrepu, ki je bil za prostake neugoden, ker je skušal obdržati stare nedostatke, pri tem ko je dajal plemstvu in duhovščini pravo preprečiti njihovo odpravo, bi bile sledile dve zborni-

ci za prihodnje državne stanove. Necker je ljubil polovične odredbe ter je hotel polagoma s popustljivostjo povzročiti politično izpremembo, ki jo je bilo treba izvesti na mah. Prišel je čas, ko je bilo treba ljudstvu vse njegove pravice ali pripoznati, ali pustiti, da si jih samo uveljavi. Njegov, že sam na sebi nezadovoljiv kronski svet, je izprevrgel novi tajni svet v državni preobrat. Misli je namreč, da bodo strogi ukazi s prestola ostrašili zbornico ter da se bo Francija zadovoljila z nekoliko obljubami. Ni se zavedal tega, da je neposlušnost zadnje, čemur se še lahko drzne izpostaviti kraljestvo.

Navadno izbruhnejo državni preobratu nepričakovano in presenetljivo te, proti katerim so naperjeni. S tem ni bilo tako; vse priprave so pripomogle k temu, da se ni posrečil. Bali so se, da ne bi priznala skupščine večina duhovščine ter se žnjo združila. Da se to prepreči, niso znabiti pospešili kraljeve seje, temveč zaprli stanovsko dvorano, da ne bi mogla do tega dne skupščina zborovati.

Predsednik skupščine je bil tedaj Bailly (Baj). Ta krepotni državljani je prejel od mlade svobode dve časti, ne da bi se bil zanje potegoval. Postal je prvi predsednik skupščine, kakor je bil prvi pariški poslanec ter pozneje prvi župan. Njegovi privrženci so ga ljubili, njegovi nasprotniki spoštovali. Čeprav skrajno pohlevnega značaja in poln obzirnosti, je bil vendar nad vse srčen pri izpolnjevanju svojih dolžnosti.

(Dalje prihodnjič.)